

het haast lijkt of de „luiken”, elk met hun twee heiligen, er niet bij hooren. 't Geheel wordt aldus een compositie als 't ware in twee rhythmten tegelijk. De kleuren zijn daarbij ietwat hard, wel behoedzaam opgezet, maar niet onderling in overeenstemming gebracht, zooals dat bij Melanzio — òverigens als vakman Fiorenzo's mindere — het geval was. Toch verloochent ook Fiorenzo ten slotte zijn Umbrische landaard niet, die in de broosheid van expressie zelfs te meer tot uiting komt, waar zijn teekening strakker is dan die van zijn meeste landgenooten. Zoo kan een dichter de teerste aandoening tot uiting brengen in de vast belijnden vorm van het „gebeeldhouwd” sonnet.

Een ander drieluik van Fiorenzo, dat slechts weinige jaren later ontstaan moet zijn bevindt zich in de National Gallery te Londen. Het is het eenige werk van den meester, dat, bij mijn weten, in een buitenlandsche verzameling wordt aangetroffen. De voorstelling van het middenpaneel (de Madonna het Kind op haar schoot aanbeddende, met een engelkoor en aan haar voeten St. Franciscus en St. Bernardinus) is gevolgd naar het werk van Niccolò Alunno in de kerk van San Francesco te Deruta (van 1457), terwijl deze de compositie, zooals wij vroeger zagen, met geringe wijzigingen ontleende aan een retabel van Benozzo Gozzoli, dat nu te Weenen bewaard wordt. Dit is wel een zeer merkwaardig voorbeeld van overlevering van kunstvormen van leermeester op leerling, terwijl het tevens bewijst, hoe Fiorenzo in deze zijn vroegste periode van Foligno afhankelijk was *).

Geen eigenlijk jeugdwerk meer, bij benadering van 1475—80, is de fresco-versiering van een altaarnis in de kerk van Monte Abbate (afb. 18). Deze schildering, zeer deugdelijk ook in het bijwerk, toont duidelijk dat de traditie van Benozzo nog steeds nawerkt. Men lette op de wijze van

aanbrenging der medaillons in het randwerk en tevens op hun zorgvuldige behandeling. Dit fresco werd geschilderd tijdens een der toenmaals zoo vaak voorkomende epidemieën, zooals valt op te maken uit de beide heiligen, die op den voorgrond knielen en die de gezamenlijke bewoners van het plaatsje in de hoede van Onze Lieve Vrouw aanbevelen: het zijn St. Sebastiaan en St. Rochus, die beiden als beschermers bij pestziekte werden aangeropen. Het is zeer waarschijnlijk dat Caporali aan dit fresco medewerkte.

Met een overeenkomstig doel werd een „Madonna di Bon Soccorso” vervaardigd voor de kerk van San Francesco te Montone (afb. 19). Dit is weder een kenmerkend voorbeeld van een „gonfalone”, zooals in processies werden omgedragen (vgl. afb. 13) Ook de voorstelling wijst op zulk een bestemming. Het werk is gedateerd: 1482. O. L. V. beschut onder haar mantel de burgerij van het stadje, dat beneden is afgebeeld. Met de bevolking roepen acht heiligen de „goede hulp” der Madonna in. Links beneden knielt weder St. Sebastiaan, in wiens figuur duidelijke overeenstemming met het fresco te Monte Abbate valt op te merken. Rechts tegenover hem ziet men St. Bernardinus, die door de bevolking van Umbrië in dezen tijd (na zijn heiligverklaring in 1450) meer werd aangeropen dan de andere Franciscaner heiligen en zelfs meer dan de H. stichter der Orde zelf. Ook deze is nochtans aanwezig (achter St. Sebastiaan), evenals St. Antonius van Padua (achter St. Bernardinus.) Dit werk wordt ter plaatse ten onrechte aan Bonfigli toegeschreven, op geen anderen grond dan dat deze als maker van zulke „gonfaloni” bekend was; Venturi verbindt aan dit werk den naam van Sinibaldo Ibi, een middelmatigen navolger van Perugino, die in 1482 dit werk zeer stellig ook niet kan gemaakt hebben. Aanleiding tot de onjuiste toeschrijving gaf wellicht een „gonfalone” van Ibi met geheel dergelijke voorstelling,

*) Vgl. Bombe. t. a. p. blz. 129, met de drie afbeeld.